

Morgenbladet 23. – 29. april 2010

Når redaktøren mister troen på ordets makt

Av Petter Mejlænder

Morgenbladets redaktør Alf van der Hagen hevdet nylig på lederplass at ”boikott åpner dørene” i Midt-Østen konflikten (Morgenbladet 12. mars). I likhet med mange, meg iberegnet, er han oppgitt over Israels trakassering av palestinerne. Men nå har han funnet et universalmiddel som ”åpner dørene” til dialog og forsoning, nemlig boikott.

Han legger ikke skjul på hvor inspirasjonen kom fra. Lederen skvulpet nærmest over av sympatiserende referanser til ”kirken”, ”gud” og hva ”kirkens folk ... må ha tenkt”. Med den største velvilje siterer han Kairosdokumentet som forteller oss at ”grunnleggende menneskerettigheter er gitt av Gud”. Som om ikke Midt-Østen har hatt nok problemer med gud som det er.

Det skumle med Hagens argumentasjon er at han tar til orde for en ”sterk måte å kommunisere på” overfor Israel. Han ønsker ”konfrontasjon” for å skape ”reell dialog”. Hva i all verden er det han babler om? ”Konfrontasjon”? ”Reell dialog”? Redaktøren har rett og slett mistet troen på ordets makt, og vil gripe til hardere lut.

Vi har hørt det før: Mellommenneskelige møter og dialog er bortkastet tid.

Og, som om konfrontasjon og boikott ikke er sterke nok virkemidler, legger redaktøren til, nærmest i en truende tone, at dette er ”siste forsøk”(!). Han har altså et ris bak boikottspeilet også? Hva kommer etterpå? Noe enda mer virkningsfullt? Hvem

vet, for van der Hagens magi er ”kraftfull”, må vite, den åpner jo dører ved å lukke dem.

Det forbauser meg at van der Hagen snakker om Israel som noe entydig, og at han satser på kollektiv avstraffing av et helt folk. Er han så blendet av ”gud” at han ikke ser at Israel er større enn regjeringen og ortodoksien? Kommer han ikke i skade for å glemme at det er krefter i Israel som vil noe annet enn regjeringen?

Og: Forstår ikke van der Hagen at en boikott av hele det israelske folk øker faren for en retorisk rekyl mot jøder i sin alminnelighet, og en styrket israelsk nasjonalisme? Van der Hagen risikerer altså å forsterke antisemittismen og den internasjonale spenningen med sitt abrakadabra.

Og når jeg først er i gang: Hvorfor fortsetter Alf van der Hagen og andre Israel-kritiske røster å sammenlikne apartheidtendensene i Israel med apartheidstyret i Sør-Afrika? Er ikke det å blande snørr og bart? De ”hvites” undertrykking av ”svarte” i Sør-Afrika befant seg i en helt annen historisk og rasistisk kontekst enn motsetningene mellom jøder og muslimer i Midt-Østen. I Sør-Afrika hadde nordmenn et ansvar som ”hvite” demokrater. Mener han at religion og rasisme er to likeverdige fenomener?

Et ”siste forsøk” hører ikke hjemme verken i en avisleder eller i politikken. Er det ikke et ”siste forsøk” Israel forsøker seg på med betongmuren på Vestbredden? Muren viser hvor galt det kan gå når man griper til ”kraftfull” boikott?

Van der Hagen straffeiver passer en avisredaktør dårlig. Det kan alt for lett tolkes som en avskjedssøknad.